

Zittingsdocument

A10-0057/2026

13.3.2026

VERSLAG

over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024, afdeling IX – Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (2025/2154(DEC))

Commissie begrotingscontrole

Rapporteur: Pasquale Tridico

INHOUD

	Blz.
1. ONTWERPBESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
2. ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	21
ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	22
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	27
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	28

1. ONTWERPBESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024, afdeling IX – Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (2025/2154(DEC))

Het Europees Parlement,

- gezien de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024¹,
- gezien de geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024 (COM(2025)0359 – C10-0154/2025)²,
- gezien het jaarverslag van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming van 2024,
- gezien het jaarverslag van de Rekenkamer over de uitvoering van de begroting voor het begrotingsjaar 2024, vergezeld van de antwoorden van de instellingen³,
- gezien de verklaring⁴ van de Rekenkamer voor het begrotingsjaar 2024 waarin de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen worden bevestigd, opgesteld overeenkomstig artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien artikel 314, lid 10, en de artikelen 317, 318 en 319 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012⁵, en met name de artikelen 59, 118, 260, 261 en 262,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie⁶, en met name de artikelen 59, 118, 266, 267 en 268,

¹ PB L 207, 22.2.2024, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj>.

² PB C, C/2025/4944, 13.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj>.

³ PB C, C/2025/5409, 8.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj>.

⁴ PB C, C/2025/5407, 13.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj>.

⁵ PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>.

⁶ PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

- gezien Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG⁷, en met name artikel 54,
 - gezien artikel 102 van zijn Reglement en bijlage V bij dat Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A10-0057/2026),
1. verleent de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming kwijting voor de uitvoering van de begroting voor het begrotingsjaar 2024;
 2. formuleert zijn opmerkingen in bijgaande resolutie;
 3. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit en de resolutie die daarvan een integrerend deel uitmaakt, te doen toekomen aan de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, de Europese Raad, de Raad, de Commissie, de Rekenkamer, het Hof van Justitie van de Europese Unie, de Europese Ombudsman en de Europese Dienst voor extern optreden, en te zorgen voor bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie (L-serie).

⁷ PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>.

2. ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024, afdeling IX – Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (2025/2154(DEC))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024, afdeling IX – Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming,
 - gezien artikel 102 van zijn Reglement en bijlage V bij dat Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A10-0057/2026),
- A. overwegende dat de kwijtingsautoriteit in het kader van de kwijtingsprocedure wenst te benadrukken dat het bijzonder belangrijk is de democratische legitimiteit van de instellingen van de Unie verder te versterken door de transparantie en de verantwoordingsplicht te verbeteren en door het concept van resultaatgericht begroten en een goed personeelsbeheer toe te passen;
- B. overwegende dat gegevensbescherming een grondrecht is, dat wordt beschermd door de wetgeving van de Unie en verankerd is in artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;
- C. overwegende dat in artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is bepaald dat op de naleving van de voorschriften inzake de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens die op hen betrekking hebben, toezicht wordt uitgeoefend door een onafhankelijke autoriteit;
- D. overwegende dat Verordening (EU) 2018/1725 voorziet in de oprichting van een onafhankelijke autoriteit, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS), die verantwoordelijk is voor de bescherming en waarborging van het recht op gegevensbescherming en privacy, en die tot taak heeft ervoor te zorgen dat de instellingen, organen en instanties van de Unie een sterke gegevensbeschermingscultuur bevorderen;
- E. overwegende dat de EDPS zijn taken uitvoert in nauwe samenwerking met andere gegevensbeschermingsautoriteiten als onderdeel van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB), en dat de EDPS het openbaar belang dient en zich daarbij laat leiden door de beginselen van onpartijdigheid, integriteit, transparantie en pragmatisme, en de EU-wetgeving in acht neemt;
- F. overwegende dat de burgers van de Unie behoefte hebben aan een digitale omgeving die

niet wordt beheerst door ondoorzichtige belangen, en aan initiatieven die digitale soevereiniteit bevorderen en ervoor zorgen dat individuen, en niet ondernemingen of onberekenbare systemen, centraal staan in het gegevensbeheer in de Unie;

1. merkt op dat de begroting van de EDPS valt onder MFK-rubriek 7, “Europees openbaar bestuur”, die in 2024 in totaal 13,3 miljard EUR bedroeg, ofwel 6,9 % van de begrotingsuitgaven van de Unie; merkt op dat de begroting van de EDPS goed was voor 0,18 % van de kredieten van rubriek 7 van het MFK;
2. neemt er kennis van dat de Europese Rekenkamer (de “Rekenkamer”) in haar jaarverslag betreffende het begrotingsjaar 2024 (het “verslag van de Rekenkamer”) onder de rubriek “Europees openbaar bestuur” steekproefsgewijs zeventig verrichtingen heeft onderzocht, hetzelfde aantal als in 2023; overwegende dat de Rekenkamer voorts opmerkt dat onder de administratieve uitgaven de uitgaven voor HR vallen, met inbegrip van uitgaven voor pensioenen, die in 2024 goed waren voor ongeveer 69 % van de totale administratieve uitgaven, alsook uitgaven voor gebouwen, uitrusting, energieverbruik, communicatie en informatietechnologie (IT), en dat uit haar werkzaamheden door de jaren heen blijkt dat die administratieve uitgaven over het algemeen een laag risico vormen;
3. merkt op dat 16 van de zeventig verrichtingen (23 %) fouten vertoonden, maar dat de Rekenkamer op basis van de drie gekwantificeerde fouten schat dat het foutenpercentage onder de materialiteitsdrempel ligt; wijst erop dat in het verslag van de Rekenkamer geen specifieke kwesties met betrekking tot de EDPS zijn opgemerkt;

Begrotings- en financieel beheer

4. stelt vast dat de definitieve begroting voor 2024 van de EDPS 24 329 460 EUR bedroeg, een stijging van 7,12 % ten opzichte van 2023 (22 711 559 EUR); merkt op dat de begroting van de EDPS ook dient ter dekking van de werkzaamheden van het onafhankelijke secretariaat van het EDPB; merkt op basis van het jaarverslag van de EDPS voor 2024 (het “jaarverslag”) op dat de vastgestelde begroting van het EDPB in 2024 8,36 miljoen EUR bedroeg (tegenover 7,67 miljoen EUR in 2023);
5. merkt met tevredenheid op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht en -planning van de EDPS in het begrotingsjaar 2024 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van vastleggingskredieten van het lopende jaar van 96 % in 2024 (hetzelfde als in 2023); maakt voorts uit het verslag over de jaarrekening van de EDPS voor 2024 op dat het uitvoeringspercentage van de betalingskredieten voor het lopende jaar 84 % bedroeg (hetzelfde als in 2023); maakt bovendien uit de antwoorden van de EDPS op de vragenlijst van de Commissie begrotingscontrole voor de kwijting 2023 (de “vragenlijst”) op dat het uitvoeringspercentage van de betalingskredieten in 2024 in totaal 91,88 % bedroeg, een stijging ten opzichte van 2023, toen dit percentage 91,33 % bedroeg;
6. merkt voorts op dat het bedrag aan overdrachten (C8) van 2024 naar 2025 2 649 943 EUR bedroeg (d.w.z. 10,89 % van de totale begroting voor 2024), tegenover 2 517 942 EUR in 2023 (d.w.z. 11,08 % van de totale begroting voor 2023); merkt op dat het uitvoeringspercentage van de C8-begroting in 2024 77,37 % bedroeg (tegenover 76,65 % in 2023);

7. stelt vast dat de gemiddelde betalingstermijn in 2024 twintig dagen bedroeg, tegenover 19 dagen in 2023, en dat 96,87 % van de betalingen op tijd werd verwerkt (tegenover 92,73 % in 2023); merkt voorts op dat het aantal betalingen is gestegen van 1 335 in 2023 naar 1 440 in 2024; merkt op dat de EDPS in 2024 enkele technische problemen heeft ondervonden doordat twee verschillende IT-systemen naast elkaar werden gebruikt (het Summa-systeem van de Commissie en het ABAC-systeem van de EDPS), waardoor handmatige hercodering en andere handmatige ingrepen nodig waren; merkt op dat Summa naar verwachting in 2026 bij de EDPS zal worden geïntroduceerd;
8. maakt uit de vragenlijst op dat de totale begroting voor dienstreizen van de EDPS met 17,86 % is gedaald van 323 421 EUR in 2023 tot 265 630 EUR in 2024, als gevolg van een daling van de reis- en aanverwante kosten door een toegenomen deelname aan vergaderingen op afstand/hybride vergaderingen; maakt uit het jaarverslag op dat het aantal dienstreizen van personeel ook is gedaald van 246 in 2023 naar 218 in 2024; merkt op dat, als onderdeel van die begroting, een bedrag van 38 418 EUR was uitgetrokken voor 23 reizen van de Toezichthouder in 2024, tegenover 33 000 EUR voor 24 reizen in 2023, voornamelijk als gevolg van de locatie van belangrijke vergaderingen en evenementen die de Toezichthouder moest bijwonen, waaronder verschillende reizen in de Verenigde Staten en Mexico in 2024; merkt bezorgd op dat, wat betreft reizen naar het land van herkomst van hoge ambtenaren, de Toezichthouder in 2024 slechts drie reizen naar Polen heeft ondernomen (op een totaal van 23), terwijl de secretaris-generaal (SG) van de EDPS negen reizen naar Spanje heeft ondernomen (op een totaal van 15); benadrukt dat de EDPS nog steeds geen informatie verstrekt over het aantal dienstreizen dat door organisatoren of andere derden wordt gefinancierd, wat zorgt voor minder transparantie wat betreft de kosten van EDPS-dienstreizen;
9. maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS, in de context van de illegale Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, de inflatoire druk op contracten en diensten heeft opgevangen door de kostenramingen in de loop van het jaar te herzien en de middelen opnieuw toe te wijzen door middel van overdrachten overeenkomstig artikel 29, leden 1 en 4, van het Financieel Reglement, door te voorzien in marges voor onvoorziene uitgaven en door de prioriteiten opnieuw te beoordelen om ervoor te zorgen dat de kernprocessen van de EDPS kunnen worden uitgevoerd; verzoekt de EDPS door te gaan met regelmatige evaluaties om gebieden met onderbesteding op te sporen en middelen waar nodig in de loop van het jaar opnieuw toe te wijzen; erkent dat alle instellingen van de Unie hun begrotingsbeheer moeten verbeteren door bij het sluiten van contracten met dienstverleners ook rekening te houden met prijsvolatiliteit, met name in de energiesector;
10. merkt op dat de EDPS 66 aanbestedingsprocedures heeft uitgeschreven en gegund, waarvan 45 van zeer geringe waarde, twee onderhandelingsprocedures zonder voorafgaande bekendmaking, negen specifieke contracten voor het opstellen van een lijst van individuele deskundigen en één raamovereenkomst van 200 000 EUR met PricewaterhouseCoopers; merkt op dat de EDPS de meeste contracten sluit met kleine en middelgrote ondernemingen via procedures van zeer geringe waarde of geringe waarde;

Intern beheer, prestaties en interne controle

11. merkt op dat de EDPS negen kernprestatie-indicatoren (KPI's) heeft gebruikt om zijn

prestaties in 2024 te monitoren, overeenkomstig de belangrijkste doelstellingen van de EDPS-strategie 2020-2024, die worden uitgevoerd via het jaarlijkse beheersplan; maakt uit het jaarverslag op dat de EDPS de streefdoelen voor alle KPI's heeft gehaald of overtroffen, met uitzondering van één KPI (het aantal volgers van de EDPS op sommige socialemedia-accounts);

12. neemt kennis van de verschillende rollen van de EDPS, zoals gegevensbeschermingsautoriteit en, vanaf 1 augustus 2024, als aangemelde instantie, aangemelde autoriteit en markttoezichtautoriteit belast met het toezicht op en de handhaving van Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad¹ betreffende de instellingen, organen en instanties van de Unie (EU-IOA's), terwijl de EDPS voor deze laatste rol pas vanaf 2 augustus 2026 handhavingsbevoegdheden zal hebben; neemt er met waardering kennis van dat de EDPS in dat verband heeft gewerkt aan de governancestructuren en procedurele kaders die nodig zijn om zijn nieuwe taken en bevoegdheden als markttoezichtautoriteit op grond van Verordening (EU) 2024/1689 uit te oefenen, onder meer door het opzetten van het AI Act Correspondents Network in 2024, waaraan alle EU-IOA's hebben deelgenomen, zij het op vrijwillige basis;
13. stelt vast dat de rol van de EDPS versterkt is door nieuwe wetgevingshandelingen, waaronder Verordening (EU) 2024/1689, waarbij de EDPS de bevoegde autoriteit is geworden voor de instellingen, organen en instanties van de Unie en op grond waarvan hij aanvullende taken heeft gekregen; merkt op dat de EDPS op 1 oktober 2024, met het oog op zijn nieuwe toezichthoudende taken, een AI-eenheid heeft opgericht die in 2024 uit twee intern overgeplaatste personeelsleden bestond; maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS vanaf 2025 voor die eenheid een budget heeft dat twee vaste posten en vijf arbeidscontractanten dekt, waarvoor aanwervingsprocedures hebben plaatsgevonden; neemt evenwel uit de vragenlijst kennis van het standpunt van de EDPS dat deze middelen ontoereikend blijven voor deze nieuwe taken, met name het toezicht op AI-systemen op het gebied van grenscontrole, migratie, justitie en rechtshandhaving of de oprichting van een AI-testomgeving voor regelgeving voor EU-IOA's, zoals bepaald in artikel 57, lid 3, van Verordening (EU) nr. 2024/1689; maakt voorts uit het vervolgverslag van de EDPS naar aanleiding van de resolutie van het Parlement over de uitvoering van de begroting van de EDPS voor 2023 (het "vervolgverslag") op dat de EDPS, mede als gevolg van budgettaire beperkingen, de haalbaarheidsstudie inzake artificiële intelligentie niet in 2024 kon starten; wijst erop dat de EDPS zich moet houden aan de bevoegdheden van zijn mandaat door samen te werken met de instellingen en agentschappen van de Unie om dure juridische procedures te voorkomen; herinnert aan het feit dat het Parlement al in zijn kwijtingsresolutie voor 2023 heeft gewaarschuwd dat de geleidelijke uitbreiding van het mandaat van de EDPS de beschikbare middelen voorbij dreigde te streven; onderstreept dat het belangrijk is de EDPS van voldoende financiële en personele middelen te voorzien, om doeltreffend toezicht te kunnen houden op AI-systemen op gebieden waarin veel belangen op het spel staan;

¹ Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie) (PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

14. merkt met betrekking tot technologische monitoring en prognoses op dat de EDPS zich via zijn eenheid Technologie en privacy in 2024 heeft gericht op artificiële intelligentie; wijst in deze context op enkele van de onderwerpen die door de EDPS werden behandeld, zoals: — de verwerking van neurogegevens door neurotechnologieën, behandeld in het TechDispatch over neurogegevens, dat de EDPS samen met de Spaanse gegevensbeschermingsautoriteit in juni 2024 heeft uitgebracht, en — de geautomatiseerde besluitvorming en het menselijk toezicht daarop, behandeld tijdens een thematisch seminar dat samen met het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa) en de Universiteit van Karlstad in september 2024 werd georganiseerd; merkt met waardering op dat de EDPS in november 2024 de vierde editie van zijn Techsonar-initiatief heeft gepubliceerd, waarin zes AI-trends centraal staan, zoals: retrieval-augmented generation, on-device AI, machine unlearning, multimodale AI, scalable oversight en neurosymbolische AI; benadrukt dat het belangrijk is dat de EDPS de kennis vergaart die nodig is om zijn bevoegdheden op grond van Verordening (EU) 2024/1689 te handhaven, aangezien de EU-IOA's opkomende technologieën zullen gaan gebruiken om persoonsgegevens te verwerken; merkt bovendien op dat de EDPS in 2024 de eerste richtsnoeren voor EU-IOA's heeft uitgebracht om ervoor te zorgen dat bij het gebruik van generatieve AI-systemen de gegevensbescherming in acht wordt genomen, alsmede drie adviezen van toezichthouders over het gebruik van AI-instrumenten door Europol en Eurojust;
15. erkent dat het aantal klachten van jaar tot jaar toeneemt, terwijl de meeste klachten betrekking hebben op de Commissie en worden ingediend door personeel van de EU-IOA's; merkt op dat de EDPS in 2024 663 klachten heeft ontvangen, d.w.z. 202 meer dan in 2023, waarvan er 108 ontvankelijk waren en 555 niet-ontvankelijk; merkt op dat de EDPS in 77 (d.w.z. een stijging van 33 % ten opzichte van 2023) van de 108 in 2024 ontvangen klachten een definitief besluit, advies of antwoord heeft gegeven en heeft gereageerd op alle ontvangen niet-ontvankelijke klachten; merkt op dat van alle ontvankelijke klachten die in 2024 zijn ontvangen, 48 zaken in 2024 zijn afgerond, hetgeen een daling is ten opzichte van de 55 zaken in 2023; merkt op dat 104 ontvankelijke klachten (een stijging ten opzichte van 71 zaken in 2023), inclusief de klachten die vóór 2024 zijn ingediend, eind 2024 nog liepen; erkent de inspanningen van de EDPS om het hoge aantal klachten terug te dringen en moedigt de EDPS aan zijn klachtenbehandeling verder te stroomlijnen door bijvoorbeeld te streven naar een gemeenschappelijke interpretatie van de klachtenbehandelingsprocedure met de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten, met name op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, waar onderzoeken complex en langdurig zijn; merkt op dat de EDPS in 2024 125 meldingen van inbreuken op persoonsgegevens heeft ontvangen, tegenover 77 meldingen in 2023;
16. dringt er bij de EDPS op aan na te denken over zijn kernprestatie-indicatoren en ervoor te zorgen dat deze klachtenbehandeling en het vaststellen van doelstellingen voor de behandeling van klachten en onderzoeken omvatten, hetgeen vergelijkbaar zou zijn met hoe de Europese Ombudsman dit doet;
17. benadrukt de belangrijke rol van raadpleging en advies van de EDPS in het wetgevingsproces van de Unie, niet alleen in het vroege stadium van de voorbereiding van de wetgevingsvoorstellen van de Commissie, maar ook door op verzoek van het Parlement en zijn commissies opmerkingen of adviezen te geven over compromisamendementen tijdens dialoogonderhandelingen; merkt op dat de EDPS

in 2024 heeft gereageerd op 97 formele legislatieve raadplegingen (t.o.v. 80 in 2023) overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725, en dit heeft gedaan in de vorm van 25 adviezen (t.o.v. 54 in 2023), 45 formele opmerkingen (t.o.v. 26 in 2023) en 27 informele opmerkingen (t.o.v. 34 in 2023) gericht aan de Commissie en de medewetgevers in antwoord op verzoeken om wetgevingsraadpleging;

18. merkt op dat het EDPB een sleutelrol speelt bij het harmoniseren van richtsnoeren, procedures, handhavingsprocessen en praktijken van toezichthoudende autoriteiten in alle lidstaten; merkt in dit verband op dat het EDPB in 2024 geen bindende besluiten heeft genomen, 28 adviezen over consistentie heeft uitgebracht, twee nieuwe richtsnoeren heeft vastgesteld, vier verklaringen over wetgevingsontwikkelingen heeft afgegeven en verschillende programma's op het gebied van samenwerking bij de handhaving heeft uitgevoerd en gecoördineerd; merkt voorts op dat het EDPB het secretariaat verzorgt van het comité voor gecoördineerd toezicht (Coordinated Supervision Committee, CSC), een groep van nationale toezichthoudende autoriteiten en de EDPS, dat zorgt voor een gecoördineerd toezicht op de grootschalige IT-systemen van de Unie, terwijl dit toezicht in 2024 is uitgebreid tot het Visuminformatiesysteem, bovenop de voorbereidende werkzaamheden die zijn uitgevoerd voor het toezicht op het Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias);
19. stelt met tevredenheid vast dat de EDPS in 2024 verschillende procedurele instrumenten en beleidsmaatregelen heeft ontwikkeld om zijn onderzoeksprocessen te verbeteren; prijst in dit verband dat de EDPS zijn reglement van orde in 2024 heeft gewijzigd, waarbij de "herzieningsprocedure" is vervangen door een "voorafgaande beoordeling" teneinde het recht van alle betrokken partijen om te worden gehoord te waarborgen; merkt op dat de EU-IOA's vanaf juli 2024 hun standpunten over de voorlopige beoordeling kenbaar kunnen maken voordat de EDPS een besluit neemt dat voor hen negatieve gevolgen kan hebben; merkt op dat deze procedurele waarborgen bijdragen aan een billijke en tijdige behandeling van klachten en onderzoeken; merkt op dat de EDPS in 2024 ook de onderzoeksmethoden heeft herzien, een handleiding voor toegang tot het dossier heeft ontwikkeld, de paraatheid bij rechtszaken heeft verbeterd, de handleiding voor interne klachten heeft geactualiseerd en de processen voor het opnemen en transcriberen van hoorzittingen heeft verbeterd;
20. merkt aan de hand van het jaarverslag en het vervolgverslag dat de EDPS speciale aandacht besteedt aan de verwerking van gegevens van kinderen, met name in het kader van rechtshandhaving; merkt op dat een van de controles die de EDPS in 2024 heeft uitgevoerd betrekking had op de verwerking van persoonsgegevens van kinderen in onderzoeksprojecten die worden beheerd door het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Commissie in Spanje, in het bijzonder met betrekking tot de interactie tussen kinderen en robots; stelt met voldoening vast dat de EDPS in oktober 2024 de rondetafelconferentie van de gegevensbeschermingsautoriteiten van de G7 in Rome heeft bijgewoond, ter gelegenheid waarvan de gegevensbeschermingsautoriteiten een verklaring over AI en kinderen hebben afgelegd, waarin wordt aangedrongen op maatregelen om de privacy van kinderen te waarborgen en ervoor te zorgen dat AI vertrouwen wekt en tegelijkertijd de meest kwetsbaren beschermt; herinnert eraan dat de EDPS een speciale inspectie heeft uitgevoerd van de verwerking door Europol van gegevens over minderjarigen jonger dan 15 jaar die als verdachte zijn aangemerkt; waardeert dat de EDPS tot de conclusie is gekomen dat de algemene procedure voor de beoordeling van door partners verstrekte informatie over minderjarigen (met inbegrip

van kinderen jonger dan 15 jaar) duidelijk en degelijk is; merkt op dat Europol in het inspectierapport van de EDPS wordt verzocht zelf een beoordeling uit te blijven voeren van de rechtmatigheid van de ontvangen gegevens en dat daarin wordt benadrukt dat Europol de “strikte noodzakelijkheid” moet beoordelen voor de verwerking van gegevens over minderjarigen die worden verdacht van een misdrijf;

21. merkt op dat EU-IOA's de EDPS kunnen raadplegen voor begeleiding bij geplande verwerkingsactiviteiten en gegevensbescherming; merkt op dat de EDPS advies heeft uitgebracht in 26 raadplegingen en 26 adviezen van toezichthouders over verschillende onderwerpen; merkt in het bijzonder op dat de EDPS in december 2024 een advies van toezichthouders heeft gepubliceerd met betrekking tot het plan van het Parlement om biometrische gegevens te gebruiken om de aanwezigheid van de leden te bevestigen voor de betaling van dagvergoedingen;
22. merkt op dat de EDPS in 2024 vier onderzoeken en twee vooronderzoeken heeft uitgevoerd, hetgeen een daling is ten opzichte van 2023; noemt als meest opvallende zaken een vooronderzoek naar geautomatiseerde besluitvorming bij de selectie van stagiairs, een onderzoek naar het gebruik van Microsoft 365 door de Commissie en een vooronderzoek naar profilering in openbaretoegangsapplicaties; merkt met betrekking tot het gebruik van Microsoft 365 door de Commissie op dat het onderzoek meerdere schendingen van Verordening (EU) 2018/1725 aan het licht heeft gebracht, hetgeen voor de EDPS aanleiding is geweest om de Commissie te gelasten alle gegevensstromen naar Microsoft en de aan haar gelieerde ondernemingen buiten de Unie/Europese Economische Ruimte (EER) uiterlijk op 9 december 2024 op te schorten; verzoekt de EDPS de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van het resultaat van de follow-up betreffende de naleving door de Commissie van de aanbevelingen van de EDPS in deze zaak; merkt voorts op dat de EDPS in 2024 vijf onderzoeken heeft voortgezet naar de websitepraktijken van EU-IOA's, gericht op componenten van derden en toestemmingsverzoeken; merkt op dat de EDPS in 2024 drie controles heeft uitgevoerd, met bezoeken ter plaatse, over onderwerpen als de verwerking van gezondheidsgegevens, bewaartermijnen en onderzoek waarbij minderjarigen betrokken zijn;
23. herinnert eraan dat de EDPS in 2022 een beroep tot nietigverklaring van twee bepalingen van de gewijzigde Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad² heeft ingesteld bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU), dat later door het HvJ-EU is verworpen, maar waartegen de EDPS vervolgens beroep heeft ingesteld bij het Gerecht in zaak T-578/22³, omdat de EDPS van mening is dat de aan de orde gestelde kwesties op het hoogste niveau moeten worden behandeld; merkt in het vervolgverslag op dat de EDPS zich onthoudt van commentaar op dat beroep, aangezien het nog loopt; herinnert eraan dat het voorleggen van juridische kwesties aan het HvJ-EU door de EDPS in zijn toezichthoudende rol niet mag worden beschouwd als een aantasting van de loyale samenwerking en goede betrekkingen tussen de EDPS en de

² Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) en tot vervanging en intrekking van de Besluiten 2009/371/JBZ, 2009/934/JBZ, 2009/935/JBZ, 2009/936/JBZ en 2009/968/JBZ van de Raad (PB L 135 van 24.5.2016, blz. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

³ Beschikking van het Gerecht van 6 september 2023, EDPS/Parlement en Raad, T-578/22, ECLI:EU:T:2023:522.

entiteiten waarop hij toezicht houdt, maar merkt op dat dit twijfels doet rijzen over het standpunt van de EDPS ten aanzien van de rol van het Parlement en de Raad als wetgever;

24. merkt op dat de beoordeling van de internecontrole-normen van de EDPS in 2024 heeft bevestigd dat het niveau van interne controle bevredigend is, aangezien alle 14 normen aanwezig en functioneel waren; merkt op dat er een werkgroep is gevormd om de resultaten te analyseren en verbeteringen voor te stellen, zoals verbeteringen op het gebied van opleiding en ontwikkeling en kennis- en documentenbeheer; maakt uit de vragenlijst op dat met het geactualiseerde kader voor risicobeheer van de EDPS een gestructureerde follow-up is ingevoerd die de organisatie in staat heeft gesteld te waarborgen dat de risicobeperkende inspanningen effectief blijven en consequent worden gemonitord; merkt voorts op dat de EDPS zijn procedure voor controles achteraf, die nu risicogebaseerd zijn, heeft geactualiseerd en de bedrijfscontinuïteit en het controletraject heeft versterkt door integratie van het ARES-systeem, opleiding en verbeterde kennisbeheerprocessen;
25. maakt uit de vragenlijst op dat de dienst Interne Audit (IAS) van de Commissie in 2024 één controle heeft uitgevoerd, over governance voor IT-diensten die door het Parlement aan de EDPS worden verleend en dat deze controle heeft geleid tot twee aanbevelingen die momenteel door de EDPS worden uitgevoerd; merkt met betrekking tot een controle uit 2023 over de methodologie voor de planning van EDPS-controles op dat een van de twee aanbevelingen van de IAS is opgevolgd, terwijl de uitvoering van de andere aanbeveling (over het ontwerp van een methodologie voor het opstellen van het EDPS-controleplan) is uitgesteld totdat de nieuwe Toezichthouder is benoemd; verzoekt de EDPS de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de voortgang op dit punt en merkt op dat de EDPS de entiteiten die hij heeft gecontroleerd moet raadplegen over de haalbaarheid en geschiktheid van de geplande aanbevelingen, om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen vervolgens snel en doeltreffend door het gecontroleerde orgaan worden uitgevoerd, waarbij de middelen efficiënt worden gebruikt;

Personele middelen, gelijkheid en welzijn van het personeel

26. merkt op dat de EDPS eind 2024 137 personeelsleden telde, tegenover 129 in 2023; merkt op dat de EDPS in 2024 55 arbeidscontractanten (CA's) in dienst had uit hoofde van artikel 3, punt b), van de regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie (vijftig CA's in 2023), negen tijdelijke functionarissen (TA's) uit hoofde van artikel 2, punten b) en c) (zeven TA's in 2023) en gebruik heeft gemaakt van de diensten van tien externe dienstverleners (EXT) die intra muros werkten (twaalf EXT in 2023); verzoekt de EDPS na te denken over de manier waarop het aantal CA's kan worden teruggebracht ten gunste van vaste contracten om het behoud van talent en de bedrijfscontinuïteit te garanderen; merkt op dat het personeel van de EDPS in 2024 23 nationaliteiten van de lidstaten telde (evenveel als in 2023), hetgeen een uitstekende score is voor een dergelijke kleine instelling, ondanks de oververtegenwoordiging van vijf nationaliteiten en de ondervertegenwoordiging van andere nationaliteiten; verzoekt de EDPS te blijven streven naar een evenwichtige geografische spreiding van onderdanen uit alle lidstaten, met name wat het managementniveau betreft, onder meer via zijn aanwervingsbeleid;
27. constateert een hoge bezettingsgraad van de personeelsformatie van 98,80 %

(vergeleken met 95,65 % in 2023), maar ook een hoog personeelsverloop van 12 % in 2024 (vergeleken met 13 % in 2023); merkt op dat de meeste onvervulde posities het gevolg waren van ongeschikte kandidaten; erkent de uitdagingen die zijn vastgesteld bij de aanwervings- en selectieprocedures; stelt met tevredenheid op grond van het vervolgverslag vast dat de EDPS deze uitdagingen heeft aangepakt door een alomvattende strategie te ontwikkelen voor het behouden van personeel en het aantrekken van talent, welke strategie begin 2025 is aangenomen, met acties op korte, middellange en lange termijn voor het behouden van ervaren personeel, het beperken van het risico op verloop en het verbeteren van de aantrekkelijkheid van de EDPS als werkgever; moedigt de EDPS aan de aanwervingsprocedures te blijven verbeteren, en daarbij de beginselen van verdienste, transparantie en gelijke behandeling volledig in acht te nemen;

28. merkt met betrekking tot de uitsplitsing van het personeel van de EDPS naar geslacht op dat in 2024 63 % vrouw was en 37 % man, hetgeen overeenkomt met de trend van het voorgaande jaar, toen de verdeling tussen vrouwen en mannen respectievelijk 65 % en 35 % bedroeg; constateert een genderevenwicht in het middenkader, met drie mannen en drie vrouwen, maar betreurt een voortdurende ondervertegenwoordiging van vrouwen in hogere managementfuncties; verzoekt de EDPS zich te blijven inspannen om binnen het personeelsbestand een genderevenwicht te bereiken;
29. merkt op dat de EDPS twintig stagiairs heeft aangenomen vanuit het Blue Book-stageprogramma van de Commissie, die een maandelijkse toelage van ongeveer 1 500 EUR ontvingen, en één onbetaalde stagiair op basis van een overeenkomst inzake academische stage; benadrukt opnieuw dat stages gepaard moeten gaan met een vergoeding die voldoet aan de resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2023 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende hoogwaardige stages in de EU (2020/2005(INL)), die een oproep inhoudt om alle stages in de EU betaald te maken;
30. neemt kennis van de activiteiten van de EDPS voor de ontwikkeling van zijn HR in 2024; merkt op dat het een nieuw beleid inzake onlineleerplatforms heeft vastgesteld, zich heeft aangesloten bij het nieuwe interinstitutionele programma voor job shadowing, waarbij vijf medewerkers van de EDPS meelopen met medewerkers van de Commissie, een dagje uit voor het personeel heeft georganiseerd dat in het teken stond van AI-paraatheid en andere cohesiebevorderende activiteiten; neemt kennis van de oprichting van een eenheidoverschrijdende werkgroep die initiatieven moet ontwikkelen ter bevordering van gelijkheid, inclusie en diversiteit;
31. maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS heeft voorzien in regelingen voor flexibel en hybride werken en dat deze positief worden gewaardeerd door de personeelsleden die onder meer ouderschapsverlof of onbetaald verlof kunnen opnemen, in deeltijd kunnen werken en gedurende een aantal dagen per jaar vanuit het buitenland kunnen werken; merkt op dat het volgende onderzoek naar de tevredenheid van het personeel is gepland voor 2025 en dat dit onderzoek ook betrekking zal hebben op telewerken; is van mening dat de gebouweninfrastructuur indien nodig geoptimaliseerd kan worden, zodat deze is aangepast aan telewerken en hybride werkregelingen, met als doel de operationele kosten te verlagen en op een efficiëntere manier gebruik te maken van kantoorruimte;
32. merkt op dat de EDPS momenteel geen personeel met een handicap in dienst heeft, maar dat in alle vacatures van de EDPS een clausule inzake gelijke kansen is

opgenomen, en dat de EDPS sollicitaties van kandidaten met een handicap actief aanmoedigt; merkt op dat de bedrijfswebsite van de EDPS is gebouwd op een contentmanagementsysteem dat is afgestemd op essentiële normen voor toegankelijk webdesign en dat alle extra functionaliteiten die voor die website worden ontwikkeld, worden gecreëerd met toegankelijkheid als een belangrijke vereiste;

33. neemt kennis van het antwoord van de EDPS in de vragenlijst, waarin de EDPS zegt geen toegang te hebben tot de medische dossiers van zijn personeel en niet in staat is de hoofdoorzaak van afwezigheden te achterhalen, aangezien deze door de medische dienst van de Commissie worden gevalideerd; merkt op dat de EDPS alleen toegang heeft tot geaggregeerde gegevens, zoals het aantal ziekteverlofdagen en of deze vergezeld gaan van een doktersattest; merkt op dat de stijging van het aantal ziekteverlofdagen van 2023 tot 2024, te weten van 1 680,50 tot 1 946 (+15,80 %), groter is dan de stijging van het aantal personeelsleden van 129 tot 137 (d.w.z. +6,20 %); merkt op dat de gemiddelde ziekteduur per persoon ook is toegenomen, van 14,7 dagen in 2023 tot 18,30 in 2024, en dat het ziekteverlofcijfer is gestegen van 3,60 % in 2023 tot 3,9 % in 2024; maakt zich zorgen over de huidige situatie en blijft vragen om een duidelijkere evaluatie van het welzijn van het personeel om mogelijke terugkerende oorzaken van burn-out op te sporen, waarvan de gevallen net als bij elke andere instelling jaarlijks aan de kwijtingsautoriteit moeten worden gemeld; verzoekt de EDPS om in samenwerking met de medische dienst van de Commissie een gerichte beoordeling uit te voeren van de onderliggende oorzaken van deze stijging, met bijzondere aandacht voor het voorkomen van burn-out;
34. maakt uit de vragenlijst op dat er in 2024 geen gevallen van intimidatie zijn gemeld bij de EDPS; waardeert dat de EDPS ook in 2024 tijdens de onboarding voor nieuwkomers een presentatie over de bestrijding van intimidatie heeft gegeven, verzorgd door een van de vertrouwenspersonen van de EDPS; prijst dat het besluit over de bestrijding van intimidatie en de rol van de vertrouwenspersonen op het intranet van de EDPS is gepubliceerd;

Ethisch kader en transparantie

35. merkt op dat de EDPS een kader heeft opgezet voor de preventie van belangenconflicten op de hogere niveaus van het management en het personeel door middel van gedragscodes, voorlichting en verklaringen inzake belangenconflicten en vertrouwelijkheid; merkt op dat alle personeelsleden die bij de EDPS komen werken een verklaring inzake belangenconflicten en vertrouwelijkheid moeten ondertekenen; merkt op dat er in 2024 geen zaken in verband met belangenconflicten of klokkenluiders bij de EDPS zijn geregistreerd; stelt met bezorgdheid vast dat er in 2024 één geval van vermeende fraude bij de EDPS is gemeld, dat door het Bureau voor onderzoek en disciplinaire zaken van de Commissie (IDOC) is onderzocht; merkt met betrekking tot dit geval op dat IDOC het onderzoek in 2025 heeft afgesloten met de aanbeveling aan de EDPS om een tuchtprocedure in te leiden overeenkomstig het Statuut; verzoekt de EDPS de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de uiteindelijke afloop van deze zaak, alsook van eventuele maatregelen die zijn genomen om interne fraudebestrijdingscontroles te versterken;
36. merkt op dat de EDPS in 2024 is doorgegaan met het organiseren van introductieopleidingen over zijn ethische kader (intimidatie, klokkenluiden,

belangenconflicten) en fraudebestrijdingsstrategie voor nieuwkomers bij de EDPS/het EDPB; merkt op dat de functionaris voor ethiek van de EDPS elk jaar een ethisch verslag indient bij het management van de EDPS/het EDPB en deelneemt aan de werkgroep ethiek van het “Comité Paritaire des Questions Statutaires”; stelt met voldoening vast dat de EDPS een mailbox heeft geopend waar personeelsleden terecht kunnen met vragen over ethische kwesties; spoort de EDPS aan om door te gaan met het geven van voorlichting en het houden van enquêtes om na te gaan in hoeverre het ethisch kader van de EDPS/het EDPB onder het personeel bekend is;

37. is ingenomen met het algemene hoge niveau van transparantie dat de EDPS heeft bereikt met betrekking tot zijn activiteiten, waaronder de publicatie van de agenda en de opgave van de belangen van de Toezichthouder en de SG; neemt op basis van de vragenlijst met voldoening kennis van het feit dat de EDPS, na een interne beoordeling van de transparantiemaatregelen in 2023-2024, in 2025 een besluit heeft aangenomen waarbij de Toezichthouder, de SG en het personeel van de EDPS met leidinggevende verantwoordelijkheden belangenvertegenwoordigers alleen ontmoeten als zij in het transparantieregister van de Unie zijn ingeschreven; is verheugd dat de EDPS met dit besluit is opgenomen in het transparantieregister van de Unie, waarvan de raad van bestuur naar behoren in kennis is gesteld; beveelt de EDPS aan op zijn website een lijst van alle vergaderingen met belangenvertegenwoordigers te publiceren, om de publieke verantwoordingsplicht en transparantie verder te vergroten;
38. merkt op dat de Europese Ombudsman een onderzoek heeft ingesteld naar de EDPS in een zaak die in 2023 is gestart en die in 2024 is afgesloten met de bevinding dat er sprake was van wanbeheer; merkt op dat de bevinding betrekking had op de tijd die de EDPS nodig had om zijn beoordeling van een klacht binnen een redelijke termijn af te ronden en op het feit dat hij de klager niet proactief had geïnformeerd over de voortgang van de zaak; stelt het dan ook op prijs dat de EDPS actie heeft ondernomen om zijn procedures te verbeteren, waarbij het personeel nu verplicht is proactief klachten te actualiseren en onderzoeken op te schorten in afwachting van rechterlijke uitspraken of beslissingen van andere organen over dezelfde zaak; maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS in 2024 betrokken was bij drie lopende onderzoeken van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF); verzoekt de EDPS de kwijtingsautoriteit hierover op de hoogte te houden;
39. benadrukt de rol van de EDPS bij het toezicht houden op de verwerking van persoonsgegevens door EU-IOA's; spreekt zijn bezorgdheid uit over de tijd die de EDPS nodig heeft om klachten te behandelen; herinnert aan het besluit van de Europese Ombudsman van 7 november 2024 in zaak 1888/2023/TM, waarin de Europese Ombudsman concludeerde dat de zes jaar die de EDPS nodig had om zijn beoordeling van een klacht af te ronden geen redelijke termijn is en dat de werkwijze van de EDPS als wanbeheer moest worden aangemerkt; merkt op dat de Europese Ombudsman heeft vastgesteld dat de EDPS ook heeft verzuimd de klager op de hoogte te houden van het verloop van de zaak;
40. merkt op dat de Toezichthouder en de SG overeenkomstig artikel 9 van de gedragscode van de EDPS gedurende drie jaar na afloop van hun ambtstermijn gehouden zijn tot geheimhouding, discretie en integriteit; merkt op dat er in 2024 geen hoge ambtenaren zijn vertrokken of in dienst zijn getreden bij de EDPS;

Digitalisering, cyberbeveiliging en gegevensbescherming

41. maakt uit de vragenlijst op dat de uitgaven voor IT-apparatuur en -projecten in 2024 10 % hoger waren dan in 2023 als gevolg van extra consultancy op het gebied van cyberbeveiliging; merkt voorts op dat andere kostenelementen in 2024 ten opzichte van het jaar ervoor relatief stabiel zijn gebleven, waaronder de kosten van algemene IT-diensten en IT-onderhoud;
42. neemt kennis van de vooruitgang die de EDPS in 2024 heeft geboekt op weg naar digitale transformatie; merkt in het bijzonder op dat de EDPS EU Send (dienst/kanaal voor de uitwisseling van gevoelige niet-gerubriceerde informatie met andere EU-IOA's) heeft geïntegreerd, ServiceNow voor IT-ondersteuning is gaan gebruiken (waardoor een uniform helpdeskportaal voor het personeel is gecreëerd), SECABC (een interinstitutioneel kader voor veilige informatie-uitwisseling) heeft geïmplementeerd en is gemigreerd naar de on-premises-Container-as-a-Service van de Commissie; merkt op dat één vaste ambtenaar en één CA zich bezighouden met de digitale transformatie van de EDPS; erkent op basis van de vragenlijst en het vervolgverslag dat de budgettaire beperkingen van de EDPS het onmogelijk maken een team van ten minste vijf IT-specialisten samen te stellen dat zeven verschillende IT-domeinen bestrijkt en dat specifieke toepassingen in verband met de bedrijfsprocessen van de EDPS zou kunnen bestrijken die verder gaan dan de IT-basisinfrastructuur en -diensten die door het Parlement en de Commissie in het kader van overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau (SLA's) worden aangeboden;
43. merkt op dat het beperkte aantal interne IT-medewerkers van de EDPS gedeeltelijk wordt gecompenseerd door IT-diensten die door het Parlement en de Commissie worden verleend in het kader van SLA's en een terugboekingsmechanisme; wijst er nogmaals op dat het Parlement al in zijn kwijtingsresolutie voor 2023 structurele lacunes heeft vastgesteld tussen deze interinstitutionele IT-diensten en de specifieke operationele behoeften van de EDPS; benadrukt dat dit model weliswaar schaalvoordelen kan opleveren, maar kan leiden tot een lagere voorspelbaarheid van de kosten en minder rechtstreekse controle van kleine instellingen over de ontwikkeling van IT-gerelateerde uitgaven, en onderstreept dat het belangrijk is bij toekomstige begrotingsplanning rekening te houden met deze structurele kostendruk;
44. wijst op de werkzaamheden van de EDPS op het gebied van opensource, in de Unie gebaseerde, collaboratieve cloudoplossingen, met name het project Nextcloud en de migratie ervan naar een door de Commissie beheerd datacentrum, om de datasoevereiniteit te versterken en de afhankelijkheid van aanbieders van buiten de Unie te verminderen; verzoekt de EDPS de kwijtingsautoriteit te voorzien van een beoordeling van de totale eigendomskosten van het project, de veiligheidsvoordelen en de schaalbaarheid voor andere instellingen van de Unie;
45. erkent dat de EDPS met succes gebruik maakt van veel van de administratieve systemen die door de Commissie worden gebruikt, met name op het gebied van personeelszaken en administratieve bedrijfsvoering, alsook van een aantal diensten van het Parlement, waaronder de levering van laptops en netwerkinfrastructuur en videoconferentiediensten; merkt op dat de EDPS de gekwalificeerde elektronische handtekening gebruikt voor het ondertekenen van elektronische documenten binnen en buiten het ARES-systeem voor administratieve en financiële documenten; prijst de

EDPS voor de vooruitgang die is geboekt met de invoering van e-aanbestedingsinstrumenten, die is gepland voor 2026, wanneer Summa, de nieuwe financiële software, ook bij de EDPS zal worden ingevoerd;

46. maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS in 2025 interne richtlijnen heeft goedgekeurd over het gebruik van generatieve AI-systemen door zijn personeel, dat ook een verplicht AI-opleidingstraject krijgt aangeboden; is ingenomen met de voorbereidende werkzaamheden van de EDPS om richtsnoeren op te stellen die ervoor moeten zorgen dat AI-instrumenten op verantwoorde wijze worden gebruikt door EU-IOA's en die een aanvulling zouden vormen op de reeds door de Commissie verstrekte richtsnoeren door zich te richten op specifieke kenmerken van het openbaar bestuur van de Unie of use cases op specifieke gebieden zoals HR/aanwerving;
47. erkent de leidende rol van de EDPS bij het verbeteren van de paraatheid op het gebied van cyberbeveiliging van de EU-IOA's, waarbij nauw wordt samengewerkt met organen als Enisa en cyberbeveiligingshubs als CERT-EU;
48. maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS twee belangrijke initiatieven heeft gelanceerd om het beheer van inbreuken in verband met persoonsgegevens in alle instellingen van de Unie te verbeteren, namelijk de bewustmakingscampagne inzake inbreuken in verband met persoonsgegevens, die was gericht op entiteiten die nog niet eerder inbreuken hadden gemeld, en instrumenten voor zelfbeoordeling, bilateraal overleg en aanbevelingen op maat bood, en een oefening op het gebied van cyberbeveiliging (Patricia genaamd), die was gericht op het verbeteren van de afhandeling van cyberbeveiligingsincidenten waarbij sprake was van inbreuken in verband met persoonsgegevens, en op het verbeteren van de interinstitutionele samenwerking; stelt met waardering vast dat beide initiatieven in 2025 door de Global Privacy Assembly zijn bekroond voor hun bijdrage aan de verantwoordingsplicht; merkt op dat de EDPS zijn cyberbeveiligingskader heeft versterkt door realtimedetectie van kwetsbaarheden en bedreigingen voor internetgerelateerde activa in te voeren, door middel van verbeterde samenwerking in het kader van zijn SLA met CERT-EU; feliciteert de EDPS met het organiseren van een conferentie in Brussel in juni 2024, waar deskundigen op het gebied van gegevensbescherming, beleidsmakers en technologiespecialisten bijeen werden gebracht om na te denken over de veranderende rol van gegevensbescherming in moderne democratieën, met name gezien de opkomst van desinformatie en onlinemanipulatie, en de uitdagingen van sociale media;

Gebouwen

49. merkt op dat in 2024 een overschrijving van ongeveer 55 000 EUR nodig was om de kosten voor de beveiliging en huur van het gebouw te dekken, aangezien de huurkosten die voor 2024 waren bevestigd door het Parlement, waarvan de EDPS het gebouw gebruikt, hoger waren dan de kredieten die voor dat jaar waren toegewezen;
50. merkt op dat de EDPS, wat de toegankelijkheid van zijn gebouw betreft, de besluiten die het Parlement heeft genomen en uitvoert, toepast in het kader van zijn gebouwenbeleid; verzoekt de EDPS de kwijtingsautoriteit mee te delen of hij ook van plan is stagiairs met beperkte mobiliteit of een handicap in dienst te nemen;

Milieu en duurzaamheid

51. merkt op dat de EDPS een slim gebouw van het Parlement huurt, waarvan de milieuvoetafdruk wordt verkleind door verschillende maatregelen, zoals de automatische en centrale temperatuurregeling; merkt op dat dit gebouw ook is uitgerust met zonnepanelen die ongeveer 20 kWh aan elektriciteit opwekken, goed voor 6,04 % van het totale verbruik van de EDPS in 2024;
52. merkt op dat de EDPS zich niet heeft aangesloten bij het milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS); merkt op dat de EDPS, met het oog op EMAS-certificering, in 2024 een eenheidoverschrijdende werkgroep heeft opgericht die tot doel heeft de bestaande, reeds door het Parlement toegepaste maatregelen in kaart te brengen, koolstofreducerende strategieën te ontwikkelen en innovatieve oplossingen voor te stellen; verzoekt de EDPS een duidelijk tijdschema vast te stellen voor het behalen van de EMAS-certificering en de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de geboekte voortgang op dit punt;
53. maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS het overgrote deel van zijn aanbestedingen uitvoert door middel van interinstitutionele raamovereenkomsten en als deelnemende aanbestedende dienst de duurzaamheidscriteria toepast die zijn vastgesteld door de leidende aanbestedende dienst;
54. maakt uit de vragenlijst op dat alle zakenreizen binnen de EDPS moeten voldoen aan de regels in de gids voor dienstreizen; merkt op dat het personeel van de EDPS voornamelijk in economyclass reist en dat de meeste reizen binnen de Unie plaatsvinden; is ingenomen met de inspanningen van de EDPS om zijn koolstofvoetafdruk te verkleinen door het personeel aan te moedigen gebruik te maken van videoconferenties, treinreizen voor korte afstanden en openbaar vervoer wanneer zij van of naar het vliegveld of de dienstreislocatie reizen;
55. maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS een strategie voor duurzame mobiliteit uitvoert, die het personeel de mogelijkheid biedt om een vergoeding van 50 % van hun maandelijkse of jaarlijkse abonnementen of meerrittenkaarten voor het openbaar vervoer aan te vragen en faciliteiten biedt die zijn aangepast aan de behoeften van het personeel dat gebruikmaakt van de fiets;

Interinstitutionele samenwerking

56. is ingenomen met de budgettaire en administratieve besparingen die de EDPS heeft gerealiseerd door middel van interinstitutionele samenwerking, met name het sluiten van overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau met het Parlement voor de huur van zijn vestigingslocatie en het gebruik van IT-systeemtoepassingen, IT-hardwarebenodigdheden en IT-onderhoud, en met de Commissie voor de processen op het gebied van personeelszaken en administratieve bedrijfsvoering, alsook door deel te nemen aan grote interinstitutionele raamovereenkomsten op gebieden zoals onder meer IT-advies, interim-dienstverlening en kantoorbenodigdheden; prijst de EDPS bovendien voor zijn gestructureerde samenwerking met de Europese Ombudsman, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en CERT-EU door middel van memoranda van overeenstemming; maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS ook deelneemt aan het interinstitutionele HR-transformatieproject onder leiding van de Commissie, dat gericht is op de digitalisering van HR-processen, en dat de uitrol van dit project in 2029 zal zijn afgerond;

57. merkt op dat de EDPS deelneemt aan vergaderingen van verschillende interinstitutionele organen; is in dit verband ingenomen met de deelname van de EDPS aan vergaderingen van de hoofden van administratie en het Interinstitutioneel Comité voor onlinecommunicatie, onder leiding van het directoraat-generaal Communicatie van het Parlement; merkt op dat interinstitutionele samenwerking met de EDPS, in zijn toezichhoudende rol, van cruciaal belang is voor de andere instellingen van de Unie om hun niveau van naleving van het rechtskader inzake gegevensbescherming te verbeteren;
58. maakt uit het jaarverslag op dat het EDPB in 2024 is gestart met zijn gecoördineerde handhavingsactie inzake het recht van personen op toegang tot hun persoonsgegevens, met dertig deelnemende gegevensbeschermingsautoriteiten in de hele Unie en de EER; maakt uit de vragenlijst op dat de EDPS heeft deelgenomen aan deze handhavingsactie, maar ook zijn werkzaamheden heeft voortgezet in het kader van de gecoördineerde handhavingsactie van het EDPB vanaf 2023 met betrekking tot de rol van de functionaris voor gegevensbescherming; merkt op dat de EDPS in 2024 nog steeds actief betrokken was bij de CSC-activiteiten, onder meer door gedurende twee jaar de coördinerende rol van de CSC op zich te nemen, een leidraad op te stellen voor samenwerking bij de behandeling van klachten van Europol en toezicht te houden op de ontwikkeling van Etias; merkt op dat de EDPS, als lid van het EDPB, ook een taskforce heeft gecoördineerd voor de samenwerking met mededingings- en consumentenbeschermingsautoriteiten wat betreft de wisselwerking tussen de digitalemarktenverordening⁴ en de AVG⁵;
59. maakt uit de vragenlijst en het vervolgverslag op dat gezamenlijke activiteiten met OLAF, het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en de Rekenkamer, en het nemen van initiatieven op het gebied van fraudeopsporing buiten het mandaat van de EDPS vallen;

Communicatie

60. stelt vast dat in 2024 de begroting voor publiekscommunicatie en promotionele activiteiten 425 000 EUR bedroeg, een stijging van ongeveer 9,20 % ten opzichte van 2023;
61. stelt met tevredenheid vast dat de EDPS in 2024 verschillende communicatie-evenementen heeft georganiseerd, zowel online als fysiek, en aan dergelijke evenementen heeft deelgenomen, met als doel de rol en de opdracht van de EDPS en het belang van naleving van de gegevensbeschermingsregels van de Unie onder de aandacht te brengen bij een breder publiek, zoals de Dag van de Gegevensbescherming, de conferentie van EDPS-stagiairs (tweemaal per jaar), de top van het maatschappelijk middenveld van de EDPS en de Global Privacy Assembly;
62. wijst erop dat de EDPS via zijn website en socialemedia-accounts online aanwezig is

⁴ Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2019/1937 en (EU) 2020/1828 (digitalemarktenverordening) (PB L 265 van 12.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>).

⁵ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

op X (voorheen Twitter) (28 800 volgers), LinkedIn (82 800 volgers), YouTube (3 400 volgers) en Instagram (300 volgers);

63. merkt op dat het proefproject van de platforms EU Voice en EU Video (gratis en opensourcesocialemedianetwerken, privacygericht en gebaseerd op Mastodon en PeerTube-software) in 2024 is beëindigd; merkt op dat de EDPS een soepele migratie mogelijk heeft gemaakt van EU-IOA's die hun accounts wensten te behouden, waardoor de continuïteit voor de gebruikers werd gewaarborgd; merkt op dat, voortbouwend op het succes van het proefproject, voorbereidingen zijn getroffen om Mastodon in 2025 opnieuw te gaan gebruiken; is in dit verband ingenomen met de bijdrage van de EDPS aan de strategie van de Unie inzake gegevens en digitale soevereiniteit teneinde de onafhankelijkheid van de Unie in de digitale wereld en de naleving van het rechtskader inzake gegevensbescherming te bevorderen.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het verslag te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese
Toezichthouder voor gegevensbescherming voor het begrotingsjaar 2024
(2025/2154(DEC))

Rapporteur voor advies: Evin Incir

ADVIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde
Commissie begrotingscontrole in haar ontwerpresolutie het onderstaande op te nemen:

1. merkt op dat de operationele begroting 2024 van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) 24 329 460 EUR bedroeg, een stijging van 7 % ten opzichte van de definitieve begroting voor 2023; verheugt zich over het feit dat het uitvoeringspercentage van de vastleggingskredieten door de EDPS 96 % bedroeg in 2024;
2. stelt vast dat de rol van de EDPS versterkt is door meerdere nieuwe wetgevingshandelingen, waaronder de verordening artificiële intelligentie, waarbij de EDPS de bevoegde autoriteit is geworden voor de instellingen, organen en instanties van de Unie waarvoor hij aanvullende taken heeft gekregen; benadrukt dat deze aanvullende taken, die door de medewetgevers gedelegeerd zijn, toereikende middelen behoeven om ervoor te zorgen dat de EDPS zijn werkzaamheden doeltreffend kan uitvoeren;
3. benadrukt de rol van de EDPS bij het toezicht houden op de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen of instanties van de Europese Unie (EU-IOA's); spreekt zijn bezorgdheid uit over de tijd die de EDPS nodig heeft om klachten te behandelen; herinnert aan het besluit van de Europese Ombudsman van 7 november 2024 in zaak 1888/2023/TM, waarin de Europese Ombudsman concludeerde dat de zes jaar die de EDPS nodig had om zijn beoordeling van een klacht af te ronden geen redelijke termijn is en dat de werkwijze van de EDPS als wanbeheer moest worden aangemerkt; merkt op dat de Ombudsman heeft vastgesteld dat de EDPS ook heeft verzuimd de klager op de hoogte te houden van het verloop van de zaak;
4. verheugt zich erover dat de EDPS 77 ontvankelijke klachten heeft afgesloten in 2024, wat neerkomt op een stijging van 33 % ten opzichte van 2023; merkt op dat het niet duidelijk is wanneer deze klachten werden ingediend en verzoekt de EDPS daarom de transparantie van procedures te verbeteren en gegevens te publiceren over het aantal ontvankelijke klachten dat elk jaar is ontvangen, de gemiddelde tijd die nodig is

geweest om ze te behandelen en op te lossen, alsmede de redenen voor aanzienlijke vertragingen; dringt er bij de EDPS op aan na te denken over zijn kernprestatie-indicatoren en ervoor te zorgen dat deze klachtenbehandeling omvatten en doelstellingen voor de behandeling van klachten en onderzoeken vaststellen, vergelijkbaar met hoe de Europese Ombudsman dit doet;

5. is ingenomen met de daling van de kosten voor dienstreizen van EDPS-personeel en van het aantal dienstreizen, van 246 in 2023 tot 218 in 2024; verzoekt de EDPS te blijven beoordelen of de aan dienstreizen bestede middelen op passende wijze worden gebruikt en bijdragen tot de bescherming van persoonsgegevens in de EU-IOA's; merkt op dat de EDPS in 2024 heeft deelgenomen aan een aantal evenementen, waaronder commerciële evenementen, en dat de EDPS, in overeenstemming met zijn regels met betrekking tot spreekopdrachten, normaal gesproken van de organisatoren verwacht dat ze de reis- en verblijfskosten dekken; stelt bezorgd vast dat de EDPS nog steeds geen informatie verstrekt over het aantal dienstreizen dat door organisatoren of andere derden wordt gefinancierd, wat zorgt voor minder transparantie wat betreft de kosten van EDPS-dienstreizen; dringt er met klem bij de EDPS op aan zijn beleid en praktijken met betrekking tot de transparantie van dienstreizen te verbeteren;
6. merkt op dat de EDPS in 2024 één enkel onderzoek heeft afgerond, in vergelijking met geen enkel onderzoek in 2023, en 25 adviezen heeft uitgebracht, een daling ten opzichte van de 54 adviezen in 2023, en drie audits heeft uitgevoerd, een daling ten opzichte van vijf audits in 2023; dringt er bij de EDPS op aan om bij zijn kernprestatie-indicatoren een duidelijk onderscheid te maken tussen werkelijke audits en bezoeken.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹⁴ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Transparency International EU / EU transparency register: 501222919-71

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

¹⁴ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	3.12.2025
Uitslag eindstemming	+: 64 -: 5 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlan, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Fernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareș Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Măwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

64	+
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareș Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Măwe, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Alessandro Zan
The Left	Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

5	-
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
S&D	Kristian Vigenin

3	0
ECR	Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik
The Left	Giuseppe Antoci

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE BEVOEGDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	2.3.2026	
Uitslag eindstemming	+: 25	
	-: 3	
	0: 1	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

25	+
ECR	Șerban Dimitrie Sturdza
PPE	Georgios Aftias, Caterina Chinnici, Niclas Herbst, Kinga Kollár, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Andreas Schwab, Tomáš Zdechovský
PfE	Tamás Deutsch, Ondřej Knotek, Annamária Vicsek
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Gerben-Jan Gerbrandy
S&D	José Cepeda, Vivien Costanzo, Maria Grapini, Maria Noichl, Thomas Pellerin-Carlin, Marta Temido
The Left	Jonas Sjöstedt, Pasquale Tridico
Verts/ALE	Daniel Freund, Rasmus Nordqvist

3	-
ECR	Dick Erixon
NI	Grzegorz Braun
PfE	Julien Sanchez

1	0
ESN	Arno Bausemer

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)